

نامەيەك بۆ گەنجان...

* سەلام عەبدۇلا *

زۆرچار ئەمىدپاكان باس ئە ئىوھ دەكەن و يەككىيان گوايە ھەوتلادەدا ئە ئىوھ تىگات، ئەوى تر نئەزايەتى خۇي ئەبارەى بىزارى يان كۆچكردنتان بەرەو ھەندەران دەرەخات و، يەككى تر دەيەويت رازىتان بكات، ئەوى تر ھەوتلادەدا ئىوھ بەرەو"بەھەشت" و 72 حوربىيەكەى راتانكىشىت-ئىوھ پىويستىتان بە ئاينى وشە- ھەيە؟! و يەككىيتر بەرەو تلىاق و ئەوى تر بەرەو ئاومىدى و بەتلىق بوونى واتاي ژيان دەتانبات و فلانە كەس تۆمەتى تەمەئى دەخاتە پالتانەوھو ئەوى تر دەيەويت گويائىتلى بن و قىبوونى بارودۇخى باو بگەن و خۆتان بەدەستەوھ بەدن!

لەراستىدا خاوەنى ھەموو ئەو بىروبوچوونانە ناگەنە بالاي بەرزى دئى گەرم و پىداويستى، ئومىد و چاوتلوانىيە مەوييە پەتییەكانتان. ئەو كەسانە وەك بلىي رۆژىك ئە رۆژان بە تەمەنى گەنجايەتى تىنە پەزىون!

ئەوى بە وردى جگوانىت بۆ ژيانى رۆژانە، بۆى دەرەكەويت كە ئىوھ ئە سەردەمى ئەم دياردانە:

- ئىمىل، چات، مۇبايل، سەتەلايت،

- جەنگ، بىكارى و نانارامى سىياسى،

- نامرۆيى و بىويژدانى بازلىقى "نازاد"،

- كارىگەرى(الجملة الايمانيه) و چالاکى رەوتە كۆنە پەرەستەكانى مېژوو، بە كۆمەئى نەرىتى كۆمەلايەتى گەندەتلى و باوى قۇناغە كۆنەكانەوھ پاون كران و وەك شەوھ بەسەرتان سەپاوه؛ باسى(بورج، جنۆكە، دوعا، دىو، مىردەزەمە، پەرى...ھتد)تان بۆ دەكەن؛ باسى ماف و نازادى خۇشەويستى دەكەن، بەلام ھەر كە گەيشتە كچ، خۇشك و كەسوكارەكانى خۇيان، وەك پىاوينكى چاخە كۆنەكان رەفتارتان ئەگەل دەكەن و ھاوارى شەرەف، حەيا، نامووس، ناوى خىزان، گوناه، خەتا، جگروشت بەرزەكەنەوھ!

كاتى ئە چەند كچىك پرسىيارم كرد: چۆن رۆژەكەتان بەسەر دەبەن؟

ئە وەلامدا وتيان: بە خەوتن.... بە تەماشاكردنى تەلەفزيون... بە كارى نىو مەتلى... بە تەلەفونكردن و نوکە...

گەنجەكانىش كە دەرەفتى تەواويان ھەيە بۆ بىننى جىھانى دەرەوى نىومەتلى، بەم شىوھيە وەلاميان دايەوھ: ئە گەل برادەرەكانم ئەسەر كۆلان كۆدەبىنەوھ... پىاسەدەكەين... دەخۇنەوھ... ھەولى دەرەوھ دەدەم... بە كرېيەكى زۆر كەم كاردەكەم، چونكە ھەژارن...ھتد

وەك دەبىنن ئىوھ بەبى ئەوھى خەتايەكتان ھەبىت، ئە دەرەوى خۆتان بىرتان بۆ دەكرىت و بگىيار ئەسەر ژيانتان دەدرى و زۆر جارېش پىتان دەگوترىت"كۆلم-بە كچەكانىشيان دەلن كۆرەكەم!- تۆ جارى ئە ژيان تىناگەيت، تۆ ھەرزەكارى و دەبى گوى ئە باوكت بگىرى"من بۆ تۆمە، تۆ بۆ كىتە؟!، ئەگەر كچىك بۆ دەرەوى مەتلى جگوات، دەبى يەكەم جار كەسانى ترى ناو خىزان رىگەى پى بەدن و دەبى بلى بۆ كوى يان بۆ لاي كى نغوات و كەى دەگەتريتەوھ-سەرشۆرئىيە مېينە وەك جەستەيەك بۆ

دامرکاندن ئارەزوی نیرینه ببینریتا؛ مینەش وەک پیاو، خاوەن ئەقڵەو هەمان مافی هەیه و ئەوەی پیاوان بۆ خۆیان بە رهوای دەرزان و پێویستیان پێیه، مینەش نە زیاد و نە کەم، هەمان پێویستی و مافی هەیه. ئە واقیعیشدا دەبینین خۆیندەوارەکان ئە سەر شەقامی سەرەکی شار کۆدەبنەو و هاوسەر و کچ و خوشکەکانیان ئەملتەوه قایم کراون، چ جا ئە توێژە کۆمەلایەتییهکانی تر: بە درۆ دەئین (ئیمە یەک کۆمەلگاین)، بەلام ئە راستیدا ئیمە دوو کۆمەلگاین: کۆمەلگای ژنان و کۆمەلگای پیاوان!

ئەبەر ئەو هۆیانە دەبینین ئیوه ئە ژبانی گەنجایەتی نامۆ و نەتگازی و بیزارن و ژبان بەم شیوهیه بەسەر ناچیت و دەبی بلین: ئیتر بەسیهەتی و چیتەر شیوهی ژبانی تا ئیستای ئیوه قبووتل ناکهین!

ئیستا کاتی ئیوه هاتوو تەکانیک بەم کۆمەلگایه بدن و دەستیکی ئیوه بۆ روخاندنی دیواری ئەم نامۆیی، دواکەوتن، بیزاری، چەقەستن و کۆنۆییە هاتوووە هەنگاونانتان بۆ دامەزراندنی ژبانی نوی هاتوو؛ دەبی ئیوهی گەنج کە خاوەن هیرو توانای ئەبەرئەهاتوون، بە یاخیبوونی ئەریتی و چالاکى جۆراجۆر، ژبانی خۆتان و هەموو کۆمەلگا بهیننە هەژاندن و هەموو ئەو کۆت و زنجیره کۆمەلایەتییهکانە کە بەسەرتان سەپاوه بەخۆتان بیانچۆین. جیبه جیکردنی ئەم ئەرکە تەنها بە ئیوه دەکری.

ئەم نووسینە وەک بابەتییک بۆ دیالۆک نووسراوه ئیوه دەتوانن وەک دەستییک بە شیوهیهکی سەرەخۆ و دوور ئەکارو ئەرکی حزبایەتی:

- تپیهکانی مۆسیقاو گۆرانییهکانتان (تاکەکانیش، بۆ نموونە تاکە گیتارژەنەکان) ئەمادەبکەن بۆ ئەوی ئە هەفتهیه کدا 3 جار ئە کاتی پاش نیووتۆ ئە سەر شەقامەکانی شارو شاروچکەکان یان ئە پارکیک میوانداری هەموو گەنجان بکەن بۆ ئەمادەبوون و بەشداریکردن ئە کۆنسیرتەکانتان. هونەرەندانەکانیشتان ئەهەمان شوین تابلۆکانیان پیشان بدن یان تابلۆ بکیشن و شوینیک بۆ فرۆشتن و گۆرینی کتیب و رۆژنامەکان تەرخان بکەن. دەکری ئەو شوینانە کە خۆتان بە گونجای دەرزان (بۆ نموونە ئە قەلای شیروانە ئە شاری کەلار و ئە شارهکان باخچه گشتییهکان- بکەن بە شوینی بەرزکردنی داخواری، سکالا و نیازو خۆریکخستنتان.

ئەگەر ئەم پیشیارە مانایهکی هەبیت، ئەوا تەنها مانای گفتوگۆ و دیالۆک و ئە نزیکهوه یەکتەرناسین و هاوگراییاتی هەیه و وەک سەرەتایهک بۆ گەشەپیدان بە شوێشیکى کلتووری ئیوهو لیرەوه بەشیوهیهکی عمەلی بەرەو نووتکەى ئەمانجەکانتان هەنگاو بنین.

ئەم پانتاییه جیگای هەموو پیشیار، بۆچوون، رەخنە، هەنسهنگاندن و پەتگەپیدان دەبیتەوه، واتە: 1...2...3: دەستییهکەن!

پەيوەندی: 07701929872
dwaroj@yahoo.de